Przemysl, 1915 február 9. Egyes szám ára 10 fillér. 104. szám.

Megjelenik — hétfő kivételével — lehetőleg naponta a cs. és kir. várparancsnokság jóváhagyásával.

TÁBORI UJSÁG

Csapatok, parancsnokságok és intézetek a lapot 50-es csomagokban a 82. tábori postánál is beszerezhetik.

A lap tiszta jövedelmét a Przemysl védelmében hősi halált halt m. kir. honvédek és népfelkelők özvegyeinek és árváinak támogatására forditjuk.

Szerkesztőség: Royal-szálloda, II-ik emelet 36. Kiadóhivatal: Knoller és Fia könyvnyomdája.

Przemysl höskorának története.

Féléve már, hogy „a lengyel földeken uj Históriának iródnak vérrel lapjai". Az uj história nagykönyvének egyik legfényesebb lapján Przemysl hősi védelmének története lesz megörökitve. Minket magyarokat büszke örömmel tölt el az a tudat, hogy ez a lap a *magyar történelemnek* egyik fejezete.

Közel az idő, amikor tábori hadseregeink másodszor is felmentik körülzárt várunkat. Przemysl hősei megtették kötelességüket. A história nagy fejezete lezárható. Clió elöveheti érctábláját.

Lejátszódtak az események, meg kell irni azok történetét! De hogyan kell azt megirni? s ki hivatott annak megirására?

Przemysl höskorának történetét kétféleképen lehet és kétféleképen kell is megirni.

Az egyik munka a taktikusok, a stratégák és a hadtörténészek munkája lesz. Magas katonai képzettséggel biró, az összes nehezen hozzáférhető fontos adatokkal rendelkező, a helyi viszonyokat pontosan ismerő, az eseményeket már kialakulásuk idejében közelből figyelő elfogulatlan szakemberre van itt szükség, aki a szakirodalom számára dolgozzék, adatokat nyujtson, következtetéseket vonjon, birálva és itélve irányt mutasson és tanitson.

Ilyen szakmunka megirásának az ideje még nem jött el. Ez nyugodt évek nyugodt munkáját igényli, az igazságok és tanulságok megállapitására és leszűrődésére időt kell engedni.

De Przemysl két ostromának a történetét más módszer szerint már most meg kell irni. Meg kell irni népszerüen, a nem szakértő müvelt közönség számára.

Az izgalmakban vonagló világ szeme öt hónap óta Przemyslre van irányitva. Az a nagy érdeklődés, amelylyel minden müvelt ember Przemysl felé fordul, kielégülést keres. Irodalmi szükséglet támadt, amelyet ki kell elégiteni, söt e szükséglet kielégitését nem szabad halogatni sem.

Itt nem katonai szakmunka megirásáról van szó. Itt az éhes közérdeklődésnek kell táplálékot adni.

Az a munka, amely ezzel a célzattal készül, legyen vonzó leirása annak az érdekes félévnek, amit itt a várban töltöttünk. Legyen memoire-szerü feldolgozása e minden résztvevőre örökké emlékezetes időszak eseményeinek. Legyen az *a történtek hü előadása és ismertetése* olyan modorban, ahogy egy szellemes társalgó délutáni thea mellett mondaná el az érdeklödö jour-társaságnak azt, amit a történelmi fontosságu napokban átélt.

Semmi póz, semmi nagyképüség, semmi tudálékosság, semmi hatásvadászat. A rendkivüli események érdekességét csak azok sima, cikornyátlan, hü előadása fokozhatja.

Ilyen munka megirására azok vannak hivatva, akik a két ostrom idejét a várban töltötték, átélték a veszedelmek izgalmait, a sikernek és dicsöségnek mámoros pillanatait és jeleneteit. Ezt a munkát most kell megirni, amikor a benyomások még frissek, az események körvonalai élesen vannak bevésve az emlékezetbe, s a legendás mesék nem homályositják el a legendás valóságot.

Ez a munka azt tükrözze vissza, ami a két ostrom eseménydús napjaiban szemünk előtt lejátszódott. Ne törekedjék az önmagukban érdekes és megkapó események katonai elemzésére, a katonai szempontok kidomboritására, illetéktelen és kellő szakavatottsággal meg nem alapozott kritikai méltatásra.

Ami előttünk történt, amit mind átéltünk, amit láttunk, amit éreztünk, aminek örültünk, amin aggódtunk az legyen érdekesen és *a valóságnak megfelelően* előadva. Ismétlem: a valóságnak megfelelően, s e tekintetben a legnagyobb aggályossággal kell eljárni. A legrigorosusabb kritika se találjon a munkában olyan adatot, amely nem fedi teljesen a valóságot.

Ez a munka — ujra hangsulyozom — ne legyen szakmunka, de legyen olyan megbizható korrajz, amelynek adataira még a szakember is nyugodtan támaszkodhatik. A müvelt közönségnek legyen érdekes és tanulságos olvasmánya és nekünk, a nagy idők tanuinak kedves emlékünk.

* * *

Folyó hó 6.-án, szombaton este 5 órakor a várparancsnokság társalgó szobájában egy lelkes kis gárda gyült össze, amely az ostromok történetének a jellemzett népszerü modorban való megirását vette tervbe.

Megjelentek az összes fegyvernemek, állománycsoportok és foglalkozások képviselői, valamennyien olyanok, akiknek módjukban volt az eseményeket éber szemmel figyelni s a történtekről maguknak helyes képet alkotni; akik közvetlenül ismerhetik vagy beszerezhetik a megirandó események megbizható adatait.

A terv szerint a nagy munka magyar, német és lengyel nyelven jelennék meg gazdagon illusztrálva. A lehető olcsó beszerzési ár a valószinü tömegkeresletet veszi alapul, s a tiszta jövedelem jótékonycélu alapitvány létesitésére lesz forditva.

Az első lépés megtörtént. A dolog kezdetét vette. Az életrevaló eszme sikerét fáradtságot nem kimélő lelkiismeretes munka fogja biztositani.

HADI HIREK.

Orosz hadszintér.

Rotterdamból jelentik február 6-iki kelettel: A „Berlingske Titende" pétervári értesülése szerint az oroszok megkerülési terve Észak-Lengyelországban ujra csütörtököt mondott.

Berlinből jelentik február 6-iki kelettel: Orosz hadseregparancs közhirré teszi, hogy az utolsó harcok folyamán nagyon sok ágyu és géppuska veszett el, s hangsulyozza annak szükségességét, hogy az anyag jobban kiméltessék.

Bécsből jelentik február 7-iki kelettel: A Kárpátok egész vonalán és Bukovinában még folynak a harcok. A helyzet Lengyelországban és Nyugat-Galiciában változatlan. Lopuczovnál az oroszok támadását visszavertük.

Norddeich radioállomás, február 7. Az oroszok támadásait Kelet-Poroszországban visszavertük.

Ugyancsak meghiusultak az oroszok támadásai a Visztulától délre, a Humin-Bzura-szakaszon levö harcvonalunk ellen. Ez alkalommal 6 géppuska és további 1000 hadifogoly esett kezeink közé.

Pétervárról jelentik február 6-iki kelettel: A hurski nemesség marschallját, Markoffot, aki az igaz oroszok élén áll, biróság előtt felelősségre vonják, mert a vezetése alatt álló bizottság a lovak mozgósitásánál nagy sikkasztást követett el.

Budapestről táviratozzák február 7-iki kelettel: Beszterczéről jelentik, hogy Isvor és Moldova visszahóditása nagy jelentőséggel bir, mert azt mutatja, hogy a Kirlibabánál megvert orosz hadsereg nem tudta támadásainkat feltartóztatni, bár erősitéseket kapott. A kétnapos harc lefolyása nagyon heves volt. Gyalogságunk ismételt szuronyrohamai és tüzérségünk csodálatraméltó müködése biztositották a végleges győzelmet, amelynek közvetlen következménye az, hogy az ellenség rendetlen futásban menekülve hagyta el a harcmezőt.

A hadifoglyok száma az első hozzávetőleges megállapitás szerint 600 ember volt. A valóságnak megfelelően ezt a számot jelentékenyen fel kell emelnünk s csapataink nagy mennyiségü hadi anyagot is zsákmányoltak. Jakobeny előtt helyzetünk változatlanul kedvező. Az oroszok az első összecsapás óta nem kisérelték meg uj támadást.

Rotterdamból jelentik február 7-iki kelettel: A „Daily Telegraph" Pétervárról arról értesül, hogy Lengyelország nyugati részeiben döntő jelentőségü események készülnek és mennek végbe. Nyugat-Lengyelországban a német támadások ereje és határozottsága napról-napra nö.

Ezt a ránk nézve örvendetes táviratot az teszi még érdekesebbé, hogy a „Daily Telegraph" hasábjain egyáltalában nem jelent meg. A rotterdami lapok londoni levelezője minden valószinüség szerint a „Daily Telegraph" szerkesztőségében látta a beérkezett táviratokat s ez

alapon küldötte a tudósitását Rotterdamba. Időközben az angol censor meggátolta a táviràt megjelenését, abban a meggyőződésben, hogy szolgálatot tesz az angol népnek, ha a kellemetlen hirektől megkiméli.

Bécsből jelentik hivatalosan február 8-iki kelettel: A helyzet Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciàban változatlan. A Kárpátok vonalán a harc hevesen folyik tovább.

Bukovina déli részén csapataink sikeresen nyomulnak előre, mig az oroszok teljes visszavonulásban vannak. Tegnap 1200 orosz került hadifogságba. Délután csapataink a lakosság örömrivalgása közt bevonultak Kimpolungba.

Berlinből jelentik február 7-iki kelettel: A német császár Őfelsége Czenstochaun keresztül a keleti hadszintérre utazott.

Norddeich, radioállomás, február 8. A német császár tegnap Wloszczowától keletre Gruszeczynél meglátogatta a sziléziai népfelkelőket lövészárkaikban.

Pétervárról jelentik február 7-iki kelettel: Miklós cár a harcvonalra utazott.

Francia hadszintér.

Norddeich, radioállomás, február 7.

A nagy főhadiszállásról vett értesülés szerint a franciák ismételt támadásai a Massiges-től északra elfoglalt állásaink ellen eredménytelenek maradtak. Ugyanigy az Argonnokban is meghiusult az ellenség támadása.

Főképen angolok — de néha franciák is — állandóan ismétlik azon állitásukat, hogy a németek császáruk születésnapja alkalmával nagyobb stilü előretöréseket rendeztek, amelyekre azonban erős visszavágás következett s a németek sulyos veszteségeket szenvedtek. Hogy ezek az állitások kaján célzattal koholt mesék, azt a német hivatalos jelentések eléggé bizonyitják.

A német hadvezetőség még sem fogja elmulasztani, hogy a kérdéses napok eseményeit pontosan feltüntesse, s ezzel az angol és francia hazugságokat az egész világ előtt pellengérre állitsa.

Rotterdamból jelentik február 6-iki kelettel: A belga vezérkar január 31-én feloszlott. A hadmiveletek stratégiai vezetését a belga király rendelete az angol főparancsnokra bizta.

A „Courant" azt irja Sluysből, hogy nehány nyugodt nap után ma reggel ismét erős ágyudörgés volt hallható.

Bécsből jelentik február 7-iki kelettel: A francia lapok frankfurti bizalmi embere Párisból azt az értesülést kapta, hogy francia titkos jelentések szerint Franciaország vesztesége *halottakban* január végéig 450,000 ember.

Norddeich radioállomás, február 8. A nagy főhadiszállásról jelentik, hogy Ypern-től délre a németek elfoglaltak egy francia lövészárkot, miközben egy angol géppuskát zsákmányoltak.

Egyébként az egész vonalon csak tüzérségi harcok folytak.

Török hadszintér.

Rotterdamból jelentik február 6-iki kelettel: Szerdán a törökök Ismail és El Kantara mellett megkisérelték az átkelést a szuezi csatornán. A kisérletet angol páncélos cirkálók meghiusitották.

Konstantinápolyból jelentik február 7-iki kelettel: El van határozva, hogy Afganisztán részt vesz a szent háboruban.

Konstantinápolyból jelentik február 7-iki kelettel: Az angolok Mezopotámiából déli irányban visszavonulnak.

Konstantinápolyból jelentik február 8-iki kelettel: A vezérkar jelentése szerint a török előörsök tegnap a Szuez-csatorna keleti partjának közelébe érkeztek, s az angol előörsöket visszanyomták a csatorna felé. Az ez alkalommal kifejlődött harcok Ismailica és Kantara körül még tartanak.

Hodeidából jelentik február 8-iki kelettel: Az angol konzult tegnap kiadták az olasz konzulátusnak, amelynek épületére az olasz lobogót a török hatóságok tiszteletadása közben felvonták. Az angol konzul ezután a „Marco Polo" hadihajó védelme alatt egy angol kisegitő cirkálóra szállott. Miután igy az eset befejezést nyert, tegnap ujra megkezdődött a szives viszony a konzulátus és Hodeida lakossága között.

Románia.

Rómából jelentik február 6-iki kelettel: A „Correspondentia" irja: Románia kérdést intézett az olasz kormányhoz, vajjon Olaszország követné-e Romániát, ha Románia kilépne semlegességéből. Olaszország azt felelte, hogy eddig nem történt olyan esemény, amely az olaszok semlegességét megingatná.

Budapestről táviratozzák február 7-iki kelettel: Római jelentés szerint 14 nappal ezelőtt az olasz követ Bukarestben hivatalosan bejelentette, hogy Romániának esetleges kilépése a semlegességből nem vonja maga után Olaszország hasonló lépését, amig Olaszország mai magatartásának okai fennállanak.

Tengerhajózás.

Budapestről jelentik február 6-ik kelettel: Koppenhágai hirek szerint az „U—21" jelzésü német tengeralattjárót tegnap Lancashire magasságában látták. Az ír-tengeren a hajóforgalom teljesen megbénult.

Rotterdamból jelentik február 6-iki kelettel: A Harwich-Linie négy gőzőse eltünt.

A német trónörökös nyilatkozata.

A német trónörökös az „Associate Press" genfi levelezőjének ezt irja:

Ön azt kivánja, hogy üzenetet küldjek Amerikába. Én katona vagyok és nem diplomata, tehát nincs jogom ahhoz, amit Ön kiván. De mert Ön erre sulyt helyez, három pontban összefoglalom véleményemet:

1. Minden német, osztrák és magyar teljesen biztos abban a tudatban, hogy győzni fogunk, s e célra mind szivesen áldozza vérét az utolsó cseppig.

2. Meg vagyunk győződve, hogy eljön az idő, mikor a francia és orosz nép be fogja látni, hogy csak Anglia kapzsi üzleti érdekeit szolgálja.

3. Amerikától csak becsületes játékot várunk.

Skandinávia.

Koppenhágából jelentik február 6-iki kelettel: A skandináv kormányok közösen tiltakoztak Anglia azon kijelentése ellen, mely szerint Anglia a gabona- és lisztszállitmányokat semleges kikötőkben is zár alá veszi. Ez a skandináviai államok részéről már a tizenkilencedik tiltakozás Angliának a semleges államok ellen irányuló rendszabályai ellen.

Portugália.

Madridból jelentik február 7-iki kelettel: Az egész tisztikar a háboru ellen nyilatkozott.

Orosz szocialisták.

Stockholmból táviratozzák február 8-iki kelettel: Az orosz szocialisták pártjának vezetősége a koppenhágai kongresszushoz jelentést küldött, amely az orosz szocialisták álláspontját a jelenlegi háboruval szemben feltárja. Eszerint a többség abban a véleményben van, hogy az orosz fegyverek győzelme a reakciót erősitené, s ez okból a német fegyverek győzelmét kivánják. A szocialisták nagy része azt tartja első feladatnak, hogy az alkotmánynak demokratikus alapokra helyezését kikényszeritse, s addig küzdjön az orosz kormány ellen, mig az a nép egyetértésével ámitja magát s ez alapon a régi abszolutisztikus rendszert fentartani törekszik.

Pénzügyminiszterek.

Bécsből jelentik február 8-iki kelettel: Félhivatalosan megerősitik Bilinski közös pénzügyminiszter visszalépésének hirét. Utódjául Körber Ernő volt osztrák miniszterelnököt szemelték ki.

Párisból jelentik február 8-iki kelettel: A „Matin" közlése szerint Bark orosz pénzügyminiszter és Loyd George angol főkincstárnok Londonba utaztak.

A tengerekről.

Londonból jelentik február 7-iki kelettel: A „Blücher" matrózainak elbeszélése alapján a Times a következőket irja: Amikor kétségtelenné vált, hogy a hajó elveszett, megszólalt a harang, amely a matrózokat vasárnap a hajókápolnába hivja. Aki tehette, a fedélzetre sietett. Felvitték a sebesült bajtársakat is.

Ezután „hoch"-ot kiáltottak a Blücherre, háromszor „hoch"-ot a császárra, s a „Wacht am Rhein"-t énekelték. Ezalatt a hajó elsülyedt.

Hágából jelentik február 7-iki kelettel: Az angol partok körüli hajózárra vonatkozó német hirdetményt itt jóakaratu figyelmeztetésnek tekintik.

Tokióból jelentik február 8-iki kelettel: Angol gőzösök február 15-től kezdve befuthatnak Tsingtau kikötőjébe.

Repülőnk elszállása.

Február 6-án, szombaton déltájban egyik repülőnk elszállott körülzárt várunkból. Ugyanaznap este radiogramm utján jelentette, hogy szerencsésen megérkezett rendeltetési helyére.

A napokban január 18-án elszállott repülőnk visszaérkezése várható. Alighanem sok-sok levelet fog magával hozni.

TUDAKOZÓDÁS.

A „Tábori Ujság" levelek közvetitését nem vállalja.

Müller főtüzmester urat tisztelettel értesitem, hogy a 2. számu várkórház 22. szobájában fekszem. Rittinger.

Izay Jenő cs. és kir. brassói 2-ik gyalogezredbeli tartalékos zászlóst kérem, tudassa cimét vagy látogasson meg Czarneczkiego-ulicza 17. sz. alatti lakásomon. Tompos József, hadapród.

Barna Károly honvéd-őrvezetőt kéri bátyja, hogy tudassa hollétét a Tábori Ujságban. Barna István.

Rosenthal hadnagy ur! Tegnap kinn felejtettem egy téli sawlt. Kérlek, küld be alkalomadtán a 82. tábori postához, ahol egy csomagod hever.

Meteorologiai jelentés.

Február 9.

Február 8-iki megállapitás.
Hőmérséklet: Min. — 4 C°. Max 0 C°
Viszonylagos nedvesség: 91—98%.
Szélerősség: 2 mp. Irány: Délkelet.
Barometerállás: 755½—759 mm.
Felhőzet: ¼.
Prognózis február 9-re: Hideg, tiszta, délkeleti szelek.

Kiadó és szerkesztő Knoller Hirsch.

Nyomatott Knoller és Fia könyvnyomdájában Przemyśl